

Talepapir

Arrangement: Besvarelse af samrådsspørgsmål N-O
(alm. del) UUI
Hvornår: Den 26. maj 2020 kl. 16:00-17:30

**Udlændinge- og
Integrationsministeriet**

18. maj 2020

Sags nr. 2020 - 7366
Akt-id 1257290

DET TALTE ORD GÆLDER

Spørgsmål N:

Hvad vil ministeren foretage sig for at afværge, at Danmark udbetaler repatrieringsydelse til den i Kurdistan mordanklagede syrer Hussein Abbas, der over for det kurdiske politi har tilstået at have dræbt sin kone og parrets otteårige søn og om ni måneder står til at få over 100.000 kroner af den danske stat i såkaldt repatrieringsstøtte, jf. »Drabssigtet i Syrien står til 100.000 støttekroner fra Danmark«, Kristeligt Dagblad den 2. maj 2020?

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Pernille Vermund (NB).

Spørgsmål O:

Hvad vil ministeren foretage sig for at kunne garantere over for danskere, at danske skatteyderes penge i form af repatrieringsydelse ikke bruges på at understøtte kriminelle eller kriminelle aktiviteter i andre lande?

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Pernille Vermund (NB).

Svar

[Indledning]

- Tak for spørgsmålene.
- Jeg er glad for at få anledning til at drøfte repatrieringsordningen. Jeg kan godt forstå, at der er blevet stillet spørgsmål til ordningen, efter medierne har dækket den tragiske sag, som spørgsmålene tager udgangspunkt i.
- Jeg kan som minister ikke gå nærmere ind i den konkrete sag, som der spørges til, og kan i øvrigt ikke redegøre for den på et åbent samråd.
- Jeg kender kun sagen fra pressen, men det, som jeg har læst, har gjort stort indtryk på mig.
- Og hvis det, der står i aviserne er rigtigt, må jeg sige, at det er forfærdeligt, at vi her i 2020 stadig hører om sager, hvor kvinder må kæmpe for deres frihed og det liv, som de selv ønsker at leve – i ekstreme tilfælde endda med selve livet som indsats.
- Som samfund skal vi hjælpe og støtte kvinderne i deres frihedskamp. Vi skal turde sige fra over for negativ social kontrol af kvinder.
- Og når det så kommer til repatriering vil jeg gerne slå fast, at jeg synes, at det er helt forkert og uholdbart,

hvis danske skatte kroner skal gå til en mand, der angiveligt har stenet sin kone og søn.

[Generelt om repatrieringsordningen]

- Jeg vil samtidig gerne slå fast, at jeg *grundlæggende* synes, at repatrieringsordningen er en god og attraktiv mulighed for de udlændinge, der ønsker at vende frivilligt tilbage til deres hjemland. Der er tale om mennesker, der opgiver retten til at være i Danmark. Det kan f.eks. være, hvis de ikke er faldet til i Danmark, eller hvis de ønsker at tilbringe deres alderdom i deres tidligere hjemland.
- Mange drager stor nytte af ordningen, som kan være en god løsning for den enkelte udlænding, men også for det danske samfund.
- Men hvis det, som der berettes om i medierne, er rigtigt, er det selvfølgelig en meget trist sag, som dog også må siges at være af helt usædvanlig karakter.

[Behov for ændringer vedrørende kriminalitet]

- Dækningen af den konkrete sag fra Syrien viser på en meget trist baggrund, at der er behov for at se på repatrieringsordningen.

- Sådan som regler er i dag, er en person, der begår kriminalitet i hjemlandet mellem udbetalingen af 1. og 2. rate, ikke diskvalificeret fra at få 2. rate pga. kriminaliteten.
- Men efter min opfattelse skal det selvfølgelig ikke være muligt at rejse fra Danmark med danske skatte-kroner i kufferten, for derefter at begå grov kriminalitet og så modtage endnu en rate dansk repatrieringsstøtte.
- Jeg vil derfor – som jeg også allerede har tilkendegivet offentligt – kigge på en ændring af repatrieringsloven.

[Spm. N: at afværge udbetaling i den konkrete sag]

- Men for så vidt angår spørgsmål N – dvs. spørgsmålet om, hvad jeg vil foretage mig for at afværge, at der udbetales repatrieringsstøtte til manden i den konkrete sag – skal jeg gentage, at jeg ikke kan udtale mig om den konkrete sag.
- Jeg kan dog generelt oplyse, at sådan som repatrieringsloven er i dag, stilles der som nævnt *ikke* krav om, at man ikke begår kriminalitet, for at man kan få udbetalt 2. rate.

- Men repatrieringsstøtten består af forskellige former for ydelser, som man kan bevilges efter behov.
- Hjælp til etablering i hjemlandet, hjælp til finansiering af skolegang og hjælp til finansiering af sygeforsikring, udbetales i to rater.
- De resterende slags ydelser [f.eks. finansiering af rejseudgifter, transportudgifter, anskaffelse af nationalitetspas mv.] udbetales i forbindelse med udrejsen.
- Betingelserne for at få udbetalt 2. rate er, at der er forløbet 12 måneder fra udrejsen af Danmark, eller at en forlænget fortrydelsesret er udløbet, og at man fortsat opholder sig som repatrieret i hjem- eller opholdslandet.
- Der er som nævnt ikke nogen vandelskrav i dag. Og det synes jeg – som jeg allerede har givet udtryk for – er fuldstændig forkert.

[Mulighed for at genoptage sagen]

- Jeg har derfor bedt mine embedsmænd om at undersøge, om der er mulighed for at genoptage og eventuelt omgøre en sag, når en ansøger begår grov kriminalitet.
- Og jeg kan forstå, at det ser svært ud.

- Der er nemlig ikke bestemmelser i repatrieringsloven i dag, der giver mulighed for at genoptage en sag, når der er begået grov kriminalitet. Der er altså ikke mulighed for at fratage en ansøger 2. rate af repatrieringsstøtten efter repatrieringsloven.
- Sagen kan altså umiddelbart ikke genoptages – og for den sags skyld omgøres – på baggrund af den omstændighed, at den pågældende angiveligt har begået et mord efter udrejsen af Danmark.

[Mulighed for at lovgive med tilbagevirkende kraft]

- Jeg mener også, at der er behov for at se på, om et vandelskrav også skal gælde for personer, der allerede er tilkendt repatrieringsstøtte efter de nuværende regler, hvor der ikke gælder et vandelskrav, men hvor anden rate endnu ikke er udbetalt.
- En sådan ordning rejser imidlertid nogle vanskelige juridiske spørgsmål, som der er behov for at vurdere nærmere.
- [Det bliver lidt teknisk, men det drejer sig bl.a. om, hvorvidt ordningen vil medføre frakendelse af en allerede erhvervet ret, og i så fald, om ordningen vil indebære ekspropriation efter grundlovens § 73, samt

om ordningen vil kunne gennemføres inden for rammerne af EMRK.]

- Jeg har bedt mine embedsmænd om at se nærmere på disse spørgsmål i samarbejde med Justitsministeriet, og jeg har bedt dem vende hver en sten.

[Mulighed for ændring af repatrieringsloven]

- Det er kommunerne, der behandler ansøgninger om repatriering. Og det varierer meget fra kommune til kommune, hvor mange ansøgninger de modtager.
- Der skal derfor findes en løsning, når repatrieringsloven skal ændres, hvor man på den ene side er opmærksom på, at der ikke udbetales penge til en, der har begået grov kriminalitet i hjemlandet. Og det skal samtidig sikres, at løsningen både er til at administrere for kommunerne, og at ordningen stadig er attraktiv for målgruppen.
- Jeg har bedt mine embedsmænd om at undersøge, hvordan loven kan ændres, så disse to hensyn balanceres.
- Det er for tidligt at skitsere en endelig løsning, men man kan måske forestille sig, at kommunen i videst muligt omfang skal undersøge det nærmere, hvis de får kendskab til, eller der er grunde til at antage, at en

person, der er repatrieret, har begået grovere kriminalitet, inden 2. rate udbetales.

- Og hvis kommunen får verificeret, at der er begået grovere kriminalitet, skal 2. rate ikke kunne udbetales.
- Mit ministerium er i dialog med Udenrigsministeriet om mulige måder, man kan undersøge og verificere kriminalitet begået i udlandet.
- Det er ikke helt lige til. Nogle steder i verden er det selvfølgelig sværere at undersøge og verificere sådan noget. Det bliver loven nødt til at tage højde for.
- Og når jeg taler om *grovere kriminalitet*, så mener jeg, at der skal findes en balance. Vi skal ikke sætte et helt system i gang, hvis der er en, der har stjålet en cykel eller kørt for stærkt efter vedkommende er repatrieret fra Danmark.
- Men vi kan og skal forvente, at hvis nogen repatrierer og derefter begår *grov kriminalitet*, skal de selvfølgelig ikke kunne modtage yderligere støtte.
- Jeg er sikker på, at vi kan finde en god løsning, som der vil være flertal for i Folketinget.

[Opsamlende om den konkrete sag]

- Men det er altså for tidligt at sige, om det er muligt at stoppe udbetalingen af 2. rate i den konkrete sag, *hvis*

den pågældende bliver dømt. Sagen har rejst nogle meget vanskelige spørgsmål.

- Men hvis det kan lade sig gøre inden for rammerne af grundloven og EMRK, så vil jeg sørge for, at man ikke kan begå grovere kriminalitet og samtidig modtage repatrieringsstøtte.

[Spm. O: garantere at repatrieringsydelsen ikke ender hos kriminelle eller understøtter kriminelle]

- For så vidt angår spørgsmål O – dvs. spørgsmålet om, hvordan jeg vil garantere, at repatrieringsydelsen ikke ender hos kriminelle eller understøtter kriminelle aktiviteter i udlandet – vil jeg indledningsvist sige, at det ligger mig meget på sinde, at vi har en effektiv og ordentlig repatrieringsordning.
- Repatrieringsstøtte skal selvfølgelig ikke benyttes af kriminelle eller til kriminelle aktiviteter, men skal være en hjælp og støtte til, at personer, der frivilligt vælger at repatriere, kan etablere sig i deres tidligere opholds- eller hjemland.
- [Men når pengene har skiftet hænder, kan man selvfølgelig aldrig helt gardere sig helt mod, hvad folk bruger deres penge på.]

[Krav til personkreds i dag]

- Reglerne om repatriering er i dag sådan, at støtten overordnet set kun kan gives til personer, der har lovligt ophold i Danmark.
- Det vil sige, at personer, der er dømt for kriminalitet og i den forbindelse er udvist af Danmark, eller personer, der har fået deres opholdstilladelse inddraget pga. kriminalitet, ikke i dag kan få repatrieringsstøtte.
- Og der er i dag også regler om, at repatrieringsstøtte ikke kan gives til personer, der unddrager sig strafforfølgelse eller straffuldbyrdelse i Danmark.
- Der er derfor i dag en række værn imod, at kriminelle tildeles repatrieringsstøtte. [Men det har vist sig ikke at være tilstrækkeligt.]

[Om udbetalinger, kontrol mv.]

- Repatrieringsydelsen skal selvfølgelig heller ikke understøtte kriminelle aktiviteter i udlandet.
- Kommunerne administrerer sagsbehandlingen i repatrieringssagerne, og Udlændinge- og Integrationsministeriet udgiver løbende en vejledning til repatrieringsloven, hvori krav til dokumentation mv. fremgår.

- Repatrieringsstøtten består af hjælp til etablering og en række ydelser, som man kan få bevilget, hvis man har behov for det, når man repatrierer.
- Og for de fleste ydelser gælder det, at man skal dokumentere, at man personligt har behov for hjælpen. Det gælder f.eks. hjælp til finansiering af medicinforbrug, finansiering af transport af erhvervsudstyr mv.
- Det beløb, man får til hjælp til etablering, som altså kan anvendes til at dække udgifter ved genetablering i hjemlandet, udbetales derimod uden dokumentation for den konkrete brug af pengene. Beløbet skal gavne og hjælpe pågældende i forbindelse med at han eller hun tager varigt ophold i hjemlandet.
- Men ydelsen udbetales i to rater, og størstedelen af beløbet udbetales først efter fortrydelsesrettens udløb. Det er netop for at hindre misbrug af ordningen. Den opdeling kan samtidig øge den pågældendes motivation for at blive i hjemlandet.
- Det er derfor mit indtryk, at der allerede i dag er gode værn i repatrieringsloven, så ordningen ikke understøtter kriminelle aktiviteter.

[Afsluttende bemærkninger]

- Afslutningsvist vil jeg sige, at mediedækningen af den konkrete sag har givet mig anledning til, at vi kigger med nye øjne på repatrieringsordningen.
- Jeg har derfor som nævnt bedt mit ministerium om at se ordningen efter i sømmene.
- Jeg forventer at fremsætte et lovforslag om ændringen i næste folketingssamling, så der hurtigt kan rettes op på nogle uhensigtsmæssigheder i den ellers gode repatrieringsordning.
- Tak for ordet.